

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiarium reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

§. 1. De fidei principiis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

Praxis.

Hinc deducitur 1. Eum, qui post mortem comperitur, furta aut homicidia in vita commisisse, non debere propterea in patibulo suspendi, aut rotæ implecti, uti communis praxis habet.

Deducitur 2. Eum, qui vivus justam causam dederat suis, aut aliis criminibus, ut capitis pœnam sustineret, non debere mortuum eandem pœnam sustinere, uti communiter sentiunt Doctores.

Deducitur 3. Eum, qui propter certa delicta in vita infamissimè proclamari & haberi meruit, non esse ut secunda morte tractandum juxta eosdem Doctores.

ARTICULUS V.

Principiis generalibus ad virtutes Theologicas pertinentibus.

§. I.

DE FIDEI PRINCIPIIS.

PRINCIPIUM I.

Non debet esse suspecta veritas, quam revelasse summa judicatur veracitas.

Sensus.

Hoc est, quando quis sufficientia habet motiva, ob quæ libenter judicare possit, doctrinam aliquam vel propositionem à Deo esse revelatam, hoc ipso obligatur, ut nullatenus amplius de eo dubium admittat, sed, si quidem assentiri non velit, vel debeat, firmissimum Fidei assensum eliciat.

Authoritas.

Desumptum est tum ex S. Scriptura, ubi Deus passim testatur suam veritatis. ps. 39. Deus verax ad Rom. 3. non mentiri se Tit. 1. & Num. 23. dicitur; tum ex SS. Patrum & Theologorum unanimi consensu.

Ratio.

Quia hoc ipso, quòd Deus sit summa & essentialis veritas, meritò locutio illius & revelatio infallibilis, verbum veritatis Eph. & Jac. 1. dicitur, atque adeò assensum quoque appreciativè summum & firmissimum meretur. Unde S. Basilius in moral. reg. 8. c. 2. ait, Majorem auctoritatem haberi verbis Domini, quàm ulli quantumvis certissimè auctoritatis nostri expletioni.

Praxis.

Hinc deducitur 1. Quidquid in S. Scriptura revelatum est, firmissimè credendum esse, cum hanc esse verum verbum Dei, communi Ecclesiæ & Conciliorum definitione confirmatum sit.

Deducitur 2. Etiam Traditiones Apostolicas & Ecclesiasticas simili assensu credendas esse; nam, ut S. Epiphanius hæres. 61. rectè advertit, non omnia à divina Scriptura accipi possunt; quapropter aliqua in Scripturis, aliqua in Traditione per vocem Apostoli tradiderunt, quemadmodum etiam Apostolus, sicut tradidi vobis: & alibi: Sic doceo, & sic tradidi in Ecclesiis.

Deducitur 3. Ecclesiæ quoque & Conciliorum approbatorum definitiones pro articulis Fidei habendas esse, cum Ecclesia sit Dei vivi columna & firmamentum veritatis, ut S. Paulo 1. ad Tim. 3. idemque de Conciliis sit sententia, uti S. Leo 1. Epist. 78. ad Leonem Imp. his verbis clarè indicavit: *De rebus & apud Neceam, & apud Chalcedonem (quæ Deo placuit) definitis nullum audemus inire tractatum, quàm dubia vel infirma sint, quæ tanta per Spiritum Sanctum præstitit Auctoritas.*

PRINCIPIUM II.

Sine Fide impossibile est placere Deo.

Sensus.

Hoc est, nisi quis Adultus firmissimè credat, Deum esse potentem rerum Supernaturalium Authorem existere, & Remuneratorem esse, atque adeò malis supplicium æternum, bonis vitam & præmium æternum tribuere, nulla ratione salvari potest.

Idemque sentiendum, si ea, quæ in Symbolo Apo-
stolico continentur, aut ratione status quivis scire tenetur,
sufficientem propositionem, saltem quoad substantiam
credat.

Authoritas.

Desumptum est ex S. Scriptura Hebr. 11. ubi Fides dici-
tur operandarum Substantia rerum; additurque, quod crede-
re oporteat accedentem ad Deum, quia est, & quia inquirenti-
bus se Remunerator est; unde hæc duo saltem objecta se-
ntentiam communiorem Theologorum necessaria sunt ne-
cessitate medii; reliqua verò de necessitate præcepti neces-
saria esse, ex ipsius Christi testimonio colligitur Marc. 16. di-
citur: *Qui crediderit, & baptizatus fuerit, salvus erit; qui
vero non crediderit, condemnabitur.*

Ratio.

Quia cum duo sint officia Christianæ justitiæ, scilicet
abstinere à malo, & facere bonum, nemo hæc facile imple-
re, nisi crederet existere Deum tam malorum, quam bono-
rum operum Remuneratorem & vindicem esse; sed neque
officio Christiani commodè satisfacere potest, nisi ea, quæ in
Christiana lege velut primarii Articuli continentur, & ad
statum suum requiruntur, firmissimè credat.

Praxis.

Hinc deducitur 1. juxta communiorem doctrinam non
esse necessarium necessitate medii, ut *Mysterium SS. Trinitatis*
& *Incarnationis* explicitè credantur, cum hæc necessitas
neque ex rei natura, neque ex S. Scriptura, Patrumque tradi-
tione sufficienter ostendi queat; & sine fundamento asserti-
onem debeat, quòd Gentibus, inò & Christianis à natiuitate
sæculi, mutis & cæcis per internam revelationem revelentur
omnia, quæ ad SS. Trinitatem, & Incarnationem spectant,
omninoque necessaria sunt, uti rectè Laym. l. 2. tit. 1. c. 8. cum
communiori discurrit.

Deducitur 2. Negativum præceptum non dissentiendi,
& non dubitandi de articulis Fidei sufficienter propositis,
omni tempore, & respectu omnium articulorum esse neces-
sarium, uti unanimiter docent Theologi.

Deducitur 3. Affirmativum præceptum non omni tem-
pore,

ore, sed tunc tantum obligare, quando post rationis usum obtentum primò articuli Fidei sufficienter proponuntur; aut ad tentationem vincendam; aut ad alios actus supernaturales virtutum, Spei caritatis, Religionis, Penitentiae, &c. faciendos Fides velut Fundamentum illorum est necessaria, iterum Laym. l. c. c. 10. cum communi docet.

PRINCIPIUM III.

Corde creditur ad Iustitiam, ore autem confessio fit ad Salutem.

Sensus.

Hoc est, ad hoc, ut quis Iustitiam Christianam ac gratiam obtinere possit, sufficit per se quidem, ut corde seu mente actus Fidei internus eliciatur; nonnunquam tamen et præcepto Dei etiam externæ Fidei Professio sub gravi peccato faciendâ est, atque aded, nisi fiat, salus obtineri non potest.

Authoritas.

Desumptum est ex S. Scriptura ad Rom. 10. & communis Sensus Doctorum, imò & ex ipsius Christi testimonio Luca 9. dicentis: *Qui me erubuerit, & sermones meos, hunc Filium hominis erubescet.*

Ratio.

Quia nisi fidem hanc, quando opus est, exterius confiteatur, vel hoc facit, quia etiam interius falsam credit, & tunc infidelis est; vel certè ficto duntaxat animo simulat se à vera Fide & Religione alienum, & tum mentitur in re gravissimum, utpote contra veritatem divinitus revelatam, quemadmodum Laym. l. c. c. 11. discurret.

Praxis.

Hinc deducitur 1. Necessariam esse hanc externam Fidei professionem, quotiescunque vel Dei honor & cultus, vel Proximi utilitas, vel propria salus requirit, ut cum S. Theologia communiter docent Theologi, teste Laym. l. c.

Deducitur 2. si Magistratus aut Persona publica de Fide ac Religione examinet, non posse eam in tali casu negare.

...dissimulari; quia talis negatio vel dissimulatio cum Re-
...Christianæ detrimento, publicoque scandalo con-
...foret.

Deducitur 3. Non licere ad dissimulandam fidem idolo-
...nectere, aut alia signa directè ad profitendam falsam
...igionem instituta adhibere; quia hac ratione formali-
...fides propria negaretur; aliud est, si vestimenta duntaxat,
...quibus Gentes discerni solent, aliquis portaret; hoc
...licitum esse ob gravem causam communiùs sentiunt
...logi, teste Layman. l. c.

§. II.

DE SPEI PRINCIPIIS.

PRINCIPIUM I.

Spes, quæ videtur, non est Spes.

Sensus.

Hoc est, si objectum jam præsens est (sic enim hic no-
...Spei sumitur, scilicet pro ipsa re sperata) non potest
...Spei terminare, utpote quæ perinde, ut Fides, circa ob-
...non apparentia versatur, ut rectè notat Laym. l. 2. tr.

Authoritas.

Desumptum est ex S. Scriptura ad Rom. 8. ubi addit Aposto-
...nam quod videt quis, quid sperat? si autem, quod non vi-
...speramus, per patientiam operamur.

Ratio.

Quia spes tantum accidentaliter & formaliter differt
...desiderio efficaci, quatenus scilicet desiderium præcisè ten-
...bonum absens ut possibile; spes verò in illud quæ ar-
...tendit; atque adeò firmitatem quandam desiderio super-
...propter perspectam obtinendi facultatem; ergo cum
...bonum absens ferri debeat, & hoc nondum videatur, aut
...debetur, merito dicitur, spem, quæ videtur, non esse spem.

Praxis.

Hinc deducitur 1. Spem evacuari in Patria, & in Beatiss.
non